

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2024

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Wabo	3
Natuurbescherming	3
Waterwet	8
Werkloosheid	9
Bijstand	9
Sociale zekerheid overig	11
Vreemdelingenrecht	12
Regulier	12
Asiel	13
Medisch advies	15
Richtlijnen en verordeningen	15
Vreemdelingenbewaring	17
Procesrecht	20

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2024, 189

ABRS, 28-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:818](#)

college van gedeputeerde staten van Gelderland.

Awb 4:17

Wet natuurbescherming 2.7 lid 2

DWANGSOM EN BEROEP BIJ NIET TIJDIG BESLISSEN. I.c. heeft het college geweigerd om aan Mob een dwangsom wegens het niet tijdig beslissen toe te kennen. Mob heeft het college verzocht om handhavend op te treden tegen 34 biomassacentrales en heeft dit verzoek in één brief gedaan. Het handhavingsverzoek had betrekking op dezelfde vermeende overtreding van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb en was voor alle biomassacentrales identiek. Gelet op die samenhang is terecht geoordeeld dat een redelijke toepassing van artikel 4:17 van de Awb met zich brengt dat slechts één dwangsom is verbeurd. Dat het om verschillende biomassacentrales gaat op verschillende locaties, doet aan die samenhang niet af, net zomin als de omstandigheid dat het college het verzoek om handhaving uiteindelijk niet in één besluit, maar in verschillende deelbesluiten heeft afgedaan. Het standpunt van Mob dat zij om proceseconomische redenen ervoor heeft gekozen om één handhavingsverzoek, één ingebrekestelling en één bezwaar in te dienen, doet ook niet af aan de hiervoor weergegeven samenhang.

JnB 2024, 190

ABRS, 28-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:845](#)

college van beroep voor de examens van de Radboud Universiteit.

Awb 6:7, 6:8 lid, 6:11

VERSCHOONBARE TERMIJNOVERSCHRIJDING. I.c. heeft [appellant] zijn administratief beroep tegen de beslissing waarbij de examinator de door [appellant] gemaakte vaardigheidentoets als onvoldoende heeft beoordeeld, niet tijdig ingediend. Hij heeft geen omstandigheden aangedragen waaruit blijkt dat de termijnoverschrijding redelijkerwijs niet aan hem is toe te rekenen. Het betoog van [appellant] dat hij door de zinsnede in de e-mail van 27 juli 2023 dat niet meer over de uitslag van de e-mail van 27 juli 2023 kon worden gecorrespondeerd, hem ervan heeft weerhouden tijdig in beroep te gaan tegen de beslissing van 19 juli 2023 en dat dat verschoonbaar zou zijn, wordt niet gevolgd. Uit de zin volgt slechts dat de discussie met de examinatoren over een mogelijke herbeoordeling wat hen betreft was beëindigd. Daarmee werd niet afgedaan aan de duidelijke rechtsmiddelenverwijzing onder de beslissing van 19 juli 2023. Ook zijn betoog over het feit dat er tijdens de beroepsprocedure bij het college een schikkingspoging heeft plaatsgevonden die de beslissing van het college niet heeft beïnvloed baat hem niet. Met het beproeven van een schikking werd de wet gevolgd. Voor zover [appellant] aanvoert dat de termijn pas gaat lopen na de e-mail van 27 juli 2023 wordt dat betoog niet gevolgd. De beslissing met de vermelde rechtsmiddelenverwijzing is van 19 juli 2023 waarna daarover is gecorrespondeerd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2024, 191

MK ABRS, 28-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:851](#)

college van burgemeester en wethouders van Venlo.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.10, 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 2°

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II artikel 4 onderdeel 9

WABO. TIJDELIJKE OMGEVINGSVERGUNNING. VOORSCHRIFTEN. STRIID MET BESTEMMINGSPLAN. DRAAGVLAKONDERZOEK. WOON-EN LEEFKLIMAAT.

VERTROUWENSBEGINSEL. Tijdelijke omgevingsvergunning voor het huisvesten van maximaal 340 arbeidsmigranten op camping. I.c. wordt geoordeeld dat het college aannemelijk heeft gemaakt dat voldoende inspanningen zijn verricht die zijn gericht op het informeren van omwonenden en het verwerven of vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor de gewenste ontwikkeling. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat er geen sprake is van een onevenredige inbreuk op het woon- en leefklimaat van appellante. Het beroep van appellante op het vertrouwensbeginsel slaagt niet. Ongegrond beroep.

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK Rechtbank Gelderland, 21-02-2024, [ECLI:NL:RBGEL:2024:916](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2024, 192

MK ABRS, 28-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:844](#)

college van gedeputeerde staten van Utrecht.

Wet natuurbescherming (Wnb) 1.13a, 2.7, 2.8

NATUURBESCHERMING. STIKSTOF. HANDHAVING. PASMELDERS. Afwijzing verzoeken om handhavend optreden tegen zogenoemde PAS-melders.

Gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, zal bij een overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om met een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Alleen onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden gevraagd dit niet te doen. Dit kan zich voordoen als concreet zicht op legalisatie bestaat. Verder kan handhavend optreden onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen doelen, zodat van optreden in die concrete situatie moet worden afgezien. De Afdeling ziet in (1) de individuele belangen van de PAS-melders, (2) de rechtszekerheid die PAS-melders aan het PAS-regime mochten onttelen, (3) de verschillende uitlatingen van de overheid na de PAS-uitspraak dat PAS-melders zullen worden gelegaliseerd, (4) het legalisatieprogramma dat ervan uitgaat dat medio 2025 alle PAS-melders een natuurvergunning kunnen aanvragen, en (5) het feit dat het legalisatieprogramma in uitvoering is en de bedrijven daarin de mogelijke stappen hebben ondernomen, bijzondere omstandigheden die voor het college aanleiding kunnen zijn om handhavend optreden onevenredig te achten in verhouding tot het natuurbelang en tot medio 2025 af te zien van handhavend optreden. Of daadwerkelijk kan worden afgezien van handhavend optreden, kan

het college echter pas beoordelen nadat het de vraag heeft beantwoord of er een redelijk evenwicht is tussen de belangen van de PAS-melders en de belangen die worden gediend met handhavend optreden (het natuurbelang). Hiervoor is nodig dat de gevolgen van het niet handhavend optreden voor de natuur in beeld zijn en zijn afgewogen voor tenminste dezelfde periode, dus tot uiterlijk medio 2025. Aan het natuurbelang kan in die afweging tegemoet worden gekomen door het treffen van maatregelen. Als daarvoor wordt gekozen dan moeten die maatregelen ten minste gelden tot medio 2025. Wanneer die maatregelen inhouden dat bepaalde activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken stoppen, moet vaststaan dat in die periode de activiteiten die zijn betrokken in de maatregelen, niet kunnen worden hervat.

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2024:852](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:838](#).

Bij deze uitspraken is een [persbericht](#) ("Tijdelijk afzien van handhaving PAS-melders mag, mits goed gemotiveerd") uitgebracht.

JnB 2024, 193

MK ABRS, 28-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:831](#)

college van gedeputeerde staten van Limburg.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. EXTERN SALDEREN. MOTIVERINGSEISEN. GEBRUIK AGRO-STACKS. Natuurvergunning voor het oprichten en exploiteren van een varkenshouderij. I.c. wordt geoordeeld dat de motiveringsplicht inzet extern salderen als mitigerende maatregel ook geldt voor particuliere projecten. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het college ten onrechte niet heeft gemotiveerd waarom de intrekking van de milieutoestemming van vier agrarische bedrijven in dit geval als mitigerende maatregel in de passende beoordeling kon worden betrokken. Verwijzing naar ABRS 24-11-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2627](#) en ABRS 14-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:625](#) (GOL-uitspraken) voor de invulling van de motiveringseis bij de inzet van maatregelen die zijn gericht op het voorkomen van stikstofdepositie.

[...] Bij besluit van 27 september 2018 heeft het college een vergunning op grond van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) verleend voor het oprichten en exploiteren van een varkenshouderij [...].

Bij uitspraak van 19 mei 2021 heeft de rechtbank het door MOB en Leefmilieu daartegen ingestelde beroep gegrond verklaard, het besluit van 27 september 2018 vernietigd en het college opgedragen een nieuw besluit te nemen.

[...] Motiveringsplicht inzet extern salderen als mitigerende maatregel

[...] -- Geldt de motiveringsplicht ook voor particuliere projecten?

4.2. Het college heeft de vergunning op basis van een passende beoordeling verleend. In de passende beoordeling is een mitigerende maatregel betrokken, namelijk de afname van stikstofdepositie door de (gedeeltelijke) intrekking van de milieutoestemming voor vier agrarische bedrijven. Volgens het college is met de inzet van die maatregel verzekerd dat de oprichting van het agrarische bedrijf aan de [locatie] te Ell, niet leidt tot een toename van stikstofdepositie in de betrokken Natura 2000-gebieden. Daardoor is verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van die Natura 2000-gebieden niet zullen worden aangetast.

De rechtbank heeft terecht overwogen dat de beëindiging van een agrarisch bedrijf door intrekking van een vergunning, zoals een milieutoestemming, een maatregel is die naar zijn aard ook geschikt is om ingezet te worden als instandhoudings- of passende maatregel. Uit overweging 13-13.8 van de uitspraak van de Afdeling van 29 mei 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1603](#) (de PAS-uitspraak) volgt - kort gezegd - dat een maatregel die als instandhoudings- of passende maatregel kan worden ingezet alleen als mitigerende maatregel in een passende beoordeling kan worden betrokken als, gelet op de staat van instandhouding en de instandhoudingsdoelstelling, het behoud van natuurwaarden is geborgd of in geval een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd. Bovendien dient de maatregel verbonden te zijn aan het plan of project. Zie ook de uitspraken van de Afdeling van 30 september 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2318](#), en 24 november 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2627](#).

De Afdeling ziet geen aanleiding voor het oordeel dat deze motiveringsplicht niet zou gelden voor projecten van particulieren, zoals het college en [appellante sub 2] betogen. De motiveringsplicht is afgeleid uit het PAS-arrest van het Hof van Justitie (7 november 2018, [ECLI:EU:C:2018:882](#)). Dat arrest, artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn en artikel 2.8 van de Wnb bieden geen aanknopingspunten voor een uitleg dat aan een passende beoordeling voor particuliere projecten andere eisen kunnen worden gesteld dan aan een passende beoordeling voor overheidsprojecten. De beoordeling of een maatregel als mitigerende maatregel in een passende beoordeling mag worden betrokken en dus niet nodig is om te voldoen aan artikel 6, eerste of tweede lid, van de Habitatrichtlijn, moet het college maken in het kader van de verlening van de natuurvergunning. Daarbij doet het niet ter zake of de daarbij aan de orde zijnde intrekking van een vergunning plaatsvindt op initiatief van een particulier. Het college stelt dat de verplichting om instandhoudings- of passende maatregelen te nemen niet op particulieren rust, maar op de Lidstaten of op bestuursorganen. Maar deze stelling doet er ook niet aan af dat, indien de intrekking van de vergunning wordt geïnitieerd door een particulier, zich de situatie kan voordoen dat die intrekking nodig is als instandhoudings- of passende maatregel. Het college voert ook aan dat het altijd nog mogelijk is dat op een later moment de natuurvergunning van het saldonemende bedrijf wordt ingetrokken als dat uiteindelijk toch noodzakelijk zou zijn om de betreffende hoeveelheid stikstofdepositie te reduceren. Dat neemt echter niet weg dat het college ten tijde van de beslissing op de aanvraag om een natuurvergunning, waarbij extern wordt gesaldeerd, moet onderbouwen waarom de als gevolg van de intrekking van een vergunning weggenomen stikstofdepositie van het saldogevende bedrijf op dat moment niet dient te worden "aangewend" als instandhoudings- of passende maatregel.

Dat het PAS-arrest en de PAS-uitspraak zijn gedaan nadat de natuurvergunning is aangevraagd en verleend, is, anders dan [appellante sub 2] stelt, niet van belang. Het arrest en de uitspraak gaan immers over de uitleg van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn zoals die bepaling gold ten tijde van de aanvraag en verlening van de vergunning. De rechtbank heeft die uitleg dan ook terecht betrokken bij de beoordeling van de beroepsgronden van MOB en Leefmilieu op dit punt. Anders dan [appellante sub 2] stelt heeft de rechtbank niet geoordeeld dat de inzet van extern salderen moet leiden tot een reductie van depositie in het Natura 2000-gebied.

De Afdeling is dan ook van oordeel dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat het college ten onrechte niet heeft gemotiveerd waarom de intrekking van de milieutoestemming van vier agrarische bedrijven in dit geval als mitigerende maatregel in de passende beoordeling kon worden betrokken.

-- Welke eisen worden aan de motivering gesteld?

4.3. Uit de hiervoor verkort weergegeven overwegingen 13-13.8 van de PAS-uitspraak volgt dat de motivering waarom een mitigerende maatregel in de passende beoordeling kan worden betrokken, moet zijn toegesneden op de instandhoudingsdoelstellingen en de staat van instandhouding van de habitattypen en leefgebieden van soorten waarvoor de externe saldering wordt toegepast en de maatregelen die worden ingezet om die instandhoudingsdoelstellingen te halen. Omdat deze doelen op gebiedsniveau worden vastgesteld en de staat van instandhouding per gebied wordt beoordeeld, betekent dit dat de vraag of het behoud van de natuurwaarden is geborgd of dat de verbeter- of hersteldoelstellingen worden gerealiseerd ook op gebiedsniveau moet worden beantwoord. Voor de invulling van deze motiveringseis bij de inzet van maatregelen die gericht zijn op het voorkomen van stikstofdepositie zijn de uitspraken van de Afdeling van 24 november 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2627](#) (GOL-tussenuitspraak, onder 30.4-30.5) en van 14 februari 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:625](#) (GOL-uitspraak, onder 49-49.2 en 50) van belang.

Uit deze uitspraken kan worden afgeleid dat bij de inzet van extern salderen in een geval waarin voor het halen van de instandhoudingsdoelstellingen een (blijvende) daling van de stikstofdepositie nodig is, het college inzichtelijk maakt met welke andere maatregelen een daling van de stikstofdepositie voor het betrokken Natura 2000-gebied kan worden gerealiseerd. Aan de motiveringseis is in dat geval voldaan als het college aannemelijk maakt dat een (blijvende) daling van stikstofdepositie op gebiedsniveau wordt gerealiseerd.

4.4. De hiervoor weergegeven invulling van de motiveringseis is ook in dit geval van belang. Er is in dit geval extern gesaldeerd ter mitigatie van de toename van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden 'Sarsven en De Banen' en 'Leudal'. In het beheerplan voor het Natura 2000-gebied 'Sarsven en De Banen' staat (p. 54): "De atmosferische stikstofdepositie in het gebied is te hoog, waardoor de voedselrijkdom over het algemeen te groot is. Naast brongerichte maatregelen is voor de instandhouding van de habitattypen herstelbeheer nodig om de effecten van de hoge stikstofdepositie tegen te gaan". In het ontwerp beheerplan voor het Natura 2000-gebied 'Leudal' staat (p. 90, 91 en 99) dat voor het bereiken van de instandhoudingsdoelen een afname van stikstofdepositie uit de lucht nodig is.

4.5. De Afdeling is gelet op wat in de PAS-uitspraak is overwogen van oordeel dat de rechtbank niet te vergaande eisen aan de motivering van het betrekken van de mitigerende maatregel in de passende beoordeling stelt. De motiveringseis is voor gevallen waarin voor het halen van de instandhoudingsdoelstellingen een (blijvende) daling van de stikstofdepositie nodig is, nader uitgewerkt in de GOL-tussenuitspraak en GOL-uitspraak. Het college kan bij het alsnog te nemen besluit op dat punt invulling geven aan de door de rechtbank verwoorde motiveringseis door aan te sluiten bij de nadere uitwerking die de Afdeling daarvoor in de GOL-uitspraken heeft gegeven. Het betoog slaagt niet.

Gebruik Agro-stacks

[...] 5.2. [appellante sub 2] heeft op 17 maart 2015 de vergunning aangevraagd. Dat betekent dat ten tijde van het nemen van het besluit de verplichting om de stikstofdepositie te berekenen met AERIUS Calculator op grond van het overgangsrecht niet gold. Uit het overgangsrecht kan, anders dan [appellante sub 2] stelt, niet worden afgeleid dat dan Agro-stacks moet worden gebruikt. Ook kan daaruit niet worden afgeleid dat AERIUS Calculator niet mag worden gebruikt.[...]

[...] 5.3. De Afdeling ziet in wat [appellante sub 2] stelt geen aanleiding voor het oordeel dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat in dit geval niet kon worden volstaan met een Agro-stacks berekening. Anders dan [appellante sub 2] veronderstelt, strekt de uitspraak van de rechtbank er niet toe dat Agro-stacks geen geschikt rekenprogramma is, maar dat in dit geval waarin er op

basis van een ander geschikt en beschikbaar rekenprogramma concrete aanwijzingen zijn dat er per saldo een toename van stikstofdepositie op een locatie plaatsvindt waarvoor Agro-stacks geen berekeningen kan maken, niet kan worden volstaan met een Agro-stacks berekening.

Het betoog slaagt niet.

5.4. Voor het alsnog te nemen besluit is in dit verband het volgende van belang. Artikel 7.13 van de Regeling natuurbescherming is op 13 januari 2022 vervallen. Dat betekent dat de stikstofdepositie in het alsnog te nemen besluit op de aanvraag van [appellante sub 2] met AERIUS Calculator moet worden berekend. Dat volgt uit artikel 2.1, eerste lid, van de Regeling natuurbescherming. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraak ABRS van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2024:834](#).

JnB 2024, 194

ABRS, 28-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:853](#)

college van gedeputeerde staten van Groningen.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7, 2.8

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. REFERENTIESITUATIE.

MILIEUTOESTEMMING. MOTIVERINGSGEBREK. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank terecht tot de conclusie is gekomen dat het college onvoldoende heeft gemotiveerd dat bij de beoordeling van de referentiesituatie mocht worden uitgegaan van de bedrijfssituatie, zoals die was vergund met de milieuvergunning. MOB en Leefmilieu hebben i.c. een begin van bewijs geleverd voor de juistheid van de stelling dat de inrichting die in 1993 is vergund, pas in 2011 is gerealiseerd en dat de milieuvergunning dus is vervallen. Vervolgens heeft het college onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de milieuvergunning voor 120 koeien, 70 jongvee en 80 schapen binnen drie jaar na het onherroepelijk worden daarvan is voltooid en in werking gebracht. Verwijzing naar ABRS 16-03-2018, [ECLI:NL:RVS:2018:901](#).

[...] Bij besluit van 24 juli 2020 heeft het college aan [appellant] op grond van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming een vergunning (hierna: natuurvergunning) verleend voor het in werking hebben en wijzigen van een melkrundveehouderij.

[...] Referentiesituatie

[...] 7. Voor het bedrijf aan de [locatie] in Niekerk is niet eerder een onherroepelijk geworden natuurvergunning verleend. Daarom is in dit geval de (milieu)vergunde situatie op de relevante referentiedata van belang. De relevante referentiedata zijn: 10 juni 1994 en 24 maart 2000 voor de Vogelrichtlijngebieden en 7 december 2004 voor de Habitatrichtlijngebieden. Het bedrijf aan de [locatie] in Niekerk beschikte op de relevante referentiedata over de milieuvergunning. Op grond van het toen geldende artikel 8.18 van de Wet milieubeheer is de milieuvergunning vervallen, als de inrichting niet binnen drie jaar nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, is voltooid en in werking gebracht.

8. Onder verwijzing naar de uitspraak van 16 maart 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:901](#), overweegt de Afdeling dat het college, in een geval waarbij geen tekenen aanwezig waren dat de inrichting niet is voltooid en in werking gebracht, bij het verlenen van een natuurvergunning niet verplicht is om ambtshalve onderzoek te verrichten naar de vraag of een milieuvergunning eventueel is komen te vervallen als bedoeld in de artikel 8.18 van de Wet milieubeheer. Het ligt primair op de weg van MOB en Leefmilieu om feiten en omstandigheden aan te voeren die een begin van bewijs opleveren voor de juistheid van de stelling dat de vergunning voor de veehouderij gedeeltelijk is vervallen. Als zo'n begin van bewijs is geleverd, dan komt de bewijslast van het tegendeel bij het college te liggen.

9. MOB en Leefmilieu hebben luchtfoto's uit 2005 en 2011 overgelegd waarop te zien is dat ter plaatse van de [locatie] in 2011 een ligboxenstal aanwezig is die er in 2005 nog niet was. Ook volgt uit de natuurvergunning dat de stallen die nodig zijn voor het met de milieuvergunning vergunde aantal dieren, medio 2011 feitelijk zijn gerealiseerd. Hiermee hebben MOB en Leefmilieu volgens de Afdeling een begin van bewijs geleverd voor de juistheid van de stelling dat de inrichting die in 1993 is vergund, pas in 2011 is gerealiseerd en dat de milieuvergunning dus is vervallen.

Vervolgens heeft het college naar het oordeel van de Afdeling onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de milieuvergunning voor 120 koeien, 70 jongvee en 80 schapen binnen drie jaar na het onherroepelijk worden daarvan is voltooid en in werking gebracht. Alleen de niet concreet gemaakte stelling van [appellant] dat de tekst in de natuurvergunning op een verschrijving berust, voldoet in dit verband niet. Verder is ook op grond van de stukken in het dossier en het verhandelde op de zitting niet gebleken dat de bedrijfssituatie die is vergund met de milieuvergunning, binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van die vergunning is gerealiseerd. Uit de tekening bij de milieuvergunning kan, door de slechte leesbaarheid daarvan, namelijk niet worden afgeleid dat het met de milieuvergunning vergunde aantal dieren binnen de al aanwezige en volgens [appellant] daartoe intern verbouwde stallen kon worden gehouden, zoals [appellant] betoogt.

Ook is niet vast komen te staan dat de nieuwe ligboxenstal op de luchtfoto uit augustus 2011 de melkveestal/vrijloopstal is waarvoor volgens de melding op grond van het Besluit landbouw milieubeheer van 9 januari 2013 op 5 januari 2011 een bouwvergunning is verleend. Hierdoor is ook niet vast komen te staan, zoals [appellant] op de zitting van de rechtbank heeft betoogd, dat deze nieuwe stal de oude stal heeft vervangen en dat met deze nieuwe stal in ieder geval niet pas in 2011 de milieuvergonde situatie is gerealiseerd.

Gelet hierop is de rechtbank naar het oordeel van de Afdeling terecht tot de conclusie gekomen dat het college onvoldoende heeft gemotiveerd dat bij de beoordeling van de referentiesituatie mocht worden uitgegaan van de bedrijfssituatie, zoals die was vergund met de milieuvergunning. [...]

[...] 10. Het voorgaande betekent overigens niet dat vaststaat dat de milieuvergunning is vervallen. Dit oordeel houdt alleen in dat het college in deze gerechtelijke procedure onvoldoende heeft gemotiveerd dat dat niet het geval is. Als bij het nieuw te nemen besluit de referentiesituatie wordt ontleend aan de milieuvergunning, moet het college, naast het in acht nemen van de overige gronden die de rechtbank aan de vernietiging van de natuurvergunning ten grondslag heeft gelegd, dus aannemelijk maken dat de inrichting die is vergund met de milieuvergunning, binnen drie jaar nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, is voltooid en in werking gebracht. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- Rechtbank Midden-Nederland, 15-12-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:7489](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Werkloosheid

JnB 2024, 195

MK Rechtbank Midden-Nederland, 24-01-2024, [ECLI:NL:RBMNE:2024:533](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Burgerlijk Wetboek (BW) 7:678

Werkloosheidswet (WW) 24 lid 2 aanhef en onder a

WW. VERWIJTBARE WERKLOOSHEID. De rechtbank is van oordeel dat geen sprake is van een dringende reden in de zin van artikel 7:678 van het BW. Het Uvw heeft ten onrechte geweigerd de WW-uitkering aan eiser uit te betalen wegens verwijtbare werkloosheid.

13. Naar het oordeel van de rechtbank is niet onaannemelijk dat eiser zich in de geschetste omstandigheden bedreigd en getergd voelde, en dat deze emoties hebben geleid tot het toepassen van de atemi. Dat de complexbeveiliger de situatie anders heeft ervaren en niet had verwacht dat de situatie uit de hand zou lopen en dat eiser zou slaan maakt dat niet anders. [...]

14. De rechtbank is het met het Uvw eens dat geweld op de werkvloer in de regel als ernstig kan worden gekwalificeerd. Echter, binnen een penitentiaire inrichting is het gebruik van geweld (naar gedetineerden) soms onontkoombaar, zodat geweld binnen een dergelijke setting niet op één lijn kan worden gesteld met die op een andere werkvloer. Bovendien is er in het geval van eiser sprake geweest van een zogenoemde atemi, die is bedoeld als verdedigingsstoot. Het handelen van eiser kwam voort uit zijn eigen inschatting dat hij zich moest verdedigen. Deze inschatting was wellicht niet helemaal juist, omdat deze werd gekleurd door zijn emoties. Deze fout acht de rechtbank gezien alle omstandigheden van het geval echter niet dusdanig ernstig dat deze direct leidt tot een dringende reden voor ontslag. [...]

17. De rechtbank acht tot slot van belang dat sprake is van een lang dienstverband van bijna 20 jaar waarbinnen zich geen noemenswaardige problemen hebben voorgedaan. Eiser is nooit eerder betrokken geweest bij geweldsincidenten. De voorvallen waarbij eiser tijdens zijn dienstverband betrokken is geweest waren van een geheel andere orde.
[...]

18. Gelet op hetgeen onder 10 tot en met 17 is overwogen, is de rechtbank van oordeel dat geen sprake is van een dringende reden in de zin van artikel 7:678 van het BW. Het Uvw heeft ten onrechte geweigerd de WW-uitkering aan eiser uit te betalen wegens verwijtbare werkloosheid.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2024, 196

MK CRvB, 29-02-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:304](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

EVRM 14

EVRM, Twaalfde Protocol

Grondwet (GW) 1

Participatiewet (PW) 35

Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Amsterdam, Gmb. 2022, 498847

Beleidsregels eenmalige energietoeslag studenten 2022 gemeente Amsterdam, Gmb. 2023, 115548 **PARTIPATIEWET. ENERGIETOESLAG. STUDENT. De ongelijke behandeling van studenten is in vergelijking met andere minima met betrekking tot het recht op energietoeslag objectief gerechtvaardigd.**

4.4. Niet in geschil is, en ook de Raad is van oordeel, dat studenten en andere minima zich voor wat betreft de aanspraak op energietoeslag in een vergelijkbare situatie bevinden, en dat er sprake is van ongelijke behandeling door aan studenten extra voorwaarden te stellen om voor de energietoeslag in aanmerking te komen, waaronder een energiecontract op naam. Voor de vraag of sprake is van een objectieve rechtvaardiging voor deze ongelijke behandeling overweegt de Raad als volgt. [...]

4.8. Dit alles betekent dat de ongelijke behandeling van studenten in vergelijking met andere minima met betrekking tot het recht op energietoeslag objectief gerechtvaardigd is. Het is daarom niet nodig om eventuele ongelijke behandeling tussen subcategorieën van deze groepen (bijvoorbeeld studenten zonder energiecontact op naam en minima zonder energiecontract op naam) nader te beoordelen. Er is in dit geval geen grond om bij toetsing aan het verbod op discriminatie dat is opgenomen in artikel 1 van de Grondwet andere, strengere maatstaven aan te leggen dan hiervoor bij de toetsing aan artikel 14 van het EVRM en artikel 1 van het Twaalfde Protocol van het EVRM zijn gehanteerd. [...] Het beroep van appelland op deze bepalingen slaagt dan ook niet.

De CRvB heeft bij deze uitspraak een nieuwsbericht uitgebracht: [Geen discriminatie Amsterdamse student: gemeente mocht energietoeslag 2022 afwijzen.](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2024, 197

MK CRvB, 08-02-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:334](#)

CIZ.

Wet langdurige zorg (Wlz)

WLZ. Het CIZ heeft op goede gronden het zorgprofiel GGZ Wonen met intensieve begeleiding en verzorging als het best passende zorgprofiel geïndiceerd. Aangevallen uitspraak bevestigd.

4.1. In geschil is de vraag of het zorgprofiel GGZ Wonen met intensieve begeleiding en verzorging of het zorgprofiel GGZ Wonen met intensieve begeleiding en intensieve verpleging en verzorging voor appellante het best passende zorgprofiel is. Voor het antwoord op deze vraag is bepalend welk zorgprofiel, gelet op de daarbij behorende samenhangende zorg, het best aansluit bij de geobjectiverde zorgbehoefte van appellante. [...]

4.3. De Raad is van oordeel dat het CIZ op goede gronden het zorgprofiel GGZ Wonen met intensieve begeleiding en verzorging als het best passende zorgprofiel heeft geïndiceerd. Het CIZ heeft afdoende gemotiveerd dat dit zorgprofiel aansluit bij de zorgbehoefte van appellante. Dat in de beschrijving van dit zorgprofiel niet expliciet melding wordt gemaakt van verpleegkundige zorg betekent niet dat appellante met dit zorgprofiel de benodigde diabetes- en wondzorg niet zou kunnen krijgen. Het betreft hier immers een integraal pakket aan zorg dat ook verpleging kan omvatten. Dat appellante niet uitkomt met het persoonsgebonden budget is geen argument om te oordelen dat de samenhangende zorg binnen dit zorgprofiel niet het best passend voor haar is.

4.4. Het CIZ heeft verder overtuigend toegelicht waarom het door appellante gewenste zorgprofiel GGZ Wonen met intensieve begeleiding en intensieve verpleging en verzorging voor haar niet passend is. Kenmerkend voor dit zorgprofiel is dat behoefte bestaat aan overname van taken op alle levensterreinen. Daarnaast zijn bij dit zorgprofiel de somatische klachten zodanig van aard dat veelal dagelijks intensieve verpleging en monitoring nodig is. Uit de beschikbare medische informatie blijkt niet dat de behoefte aan zorg in deze mate bij appellante aan de orde is.

5. De conclusie is dus dat het hoger beroep niet slaagt en dat de aangevallen uitspraak wordt bevestigd voor zover aangevochten.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB 2024, 198

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 26-02-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:2300](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

VWEU 20

REGULIER. Prejudiciële vragen over artikel 20 VWEU. Verzoekster, die de Marokkaanse nationaliteit heeft en moeder is van een minderjarige Nederlandse zoon, heeft een aanvraag gedaan tot verlening van een afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU. Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 20 VWEU en heeft betrekking op de vraag of verzoekster is uitgesloten van de verkrijging van een afgeleid verblijfsrecht in Nederland omdat zij een verblijfsrecht heeft in Spanje.

I Dient artikel 20 VWEU aldus te worden uitgelegd dat het niet uitgesloten is dat aan een derdelander ouder een afgeleid verblijfsrecht moet worden verleend in die lidstaat waarvan zijn minderjarige kind de nationaliteit heeft en waar zijn kind verblijft zonder gebruik te hebben gemaakt van zijn burgerschapsrechten, terwijl deze derdelander ouder een verblijfsrecht heeft in een andere lidstaat? Indien het niet uitgesloten is dat aan een derdelander ouder een afgeleid verblijfsrecht moet worden verleend in de lidstaat waarvan zijn minderjarige kind de nationaliteit heeft en waar dit kind verblijft zonder gebruik te hebben gemaakt van zijn burgerschapsrechten, terwijl deze derdelander ouder een verblijfsrecht heeft in een andere lidstaat:

II Volgt uit artikel 20 VWEU, gelet op artikel 5, onder a en b, van Richtlijn 2008/115 en artikel 6, tweede lid, van Richtlijn 2008/115, in het geval sprake is van een afhankelijkheidsverhouding, zoals deze die grond oplevert voor de toekenning van een afgeleid verblijfsrecht op basis van artikel 20 VWEU, een verplichting voor de beslisautoriteit om zich te vergewissen of de uitoefening van het recht op vrij verkeer en verblijf in het belang van het kind is en of de uitoefening van het gezinsleven kan worden voortgezet alvorens te beslissen op een verzoek om een afgeleid verblijfsrecht en alvorens de derdelander ouder op te dragen om zich onmiddellijk te begeven naar de lidstaat waar deze een verblijfsvergunning of andere toestemming tot verblijf heeft en dienen deze factoren te worden betrokken bij de beoordeling van het verzoek om een afgeleid verblijfsrecht?

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2024, 199

MK Rechtbank Den Haag, 28-02-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:2511](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 42

ASIEL. Beroep niet tijdig beslissen. De beslistermijn van de asielaanvraag start met het ondertekenen van het M35-H-formulier. Bij afgifte van de loopbrief is nog geen sprake van een ingediende c.q. ontvangen asielaanvraag. Het nationale is in recht in lijn met de Procedurerichtlijn. Beroep is niet-ontvankelijk.

Juridisch kader

5. De beslistermijn voor asielaanvragen is vastgelegd in artikel 42, eerste lid, van de Vw. Deze bepaling luidt - voor zover voor deze zaak relevant - als volgt:

“Op de aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28, (...), wordt binnen zes maanden na ontvangst van de aanvraag een beschikking gegeven.”

5.1 De rechtbank overweegt dat uit de formulering van deze wettelijke bepaling volgt dat de beslistermijn start op het moment van ontvangst van de asielaanvraag. Dit betekent dat de rechtbank moet beoordelen of bij afgifte van de loopbrief al sprake is van een ontvangen asielaanvraag of pas bij ondertekening van het M35-H-formulier.

5.2 Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling volgt dat voor de systematiek van de Vw geen van het algemene bestuursrecht afwijkend aanvraagbegrip wordt gehanteerd. Voor de uitleg van dit begrip dient dan ook aansluiting gezocht te worden bij het aanvraagbegrip zoals bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De bepalingen van afdeling 4.1.1 van de Awb over 'de aanvraag' zijn daarmee van overeenkomstige toepassing op asielaanvragen als bedoeld in artikel 28 van de Vw. Eén van de bepalingen van deze afdeling is artikel 4:2, eerste lid, van de Awb en luidt als volgt:

“De aanvraag wordt ondertekend en bevat ten minste:

- a. *de naam en het adres van de aanvrager;*
- b. *de dagtekening;*
- c. *een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd.”*

Naast deze vormvereisten is in artikel 37, eerste lid, van de Vw bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur nadere regels gesteld kunnen worden over de wijze van indiening van asielaanvragen.

In artikel 3.108c, eerste lid, van het Vb is bepaald dat indiening van een aanvraag om een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd geschiedt op een door verweerder te bepalen wijze.

Onder paragraaf A6 van de Vc is vervolgens bepaald dat voor een aanvraag om een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd het zogenoemde M35-H-formulier wordt gebruikt.

5.3 De rechtbank is van oordeel dat uit het voorgaande volgt dat een asielaanvraag naar nationaal recht pas als ingediend - en daarmee door verweerder als ontvangen - beschouwd kan worden vanaf het moment dat het M35-H-formulier is ingevuld en ondertekend. Vanaf dat moment voldoet de aanvraag namelijk aan de wettelijke vereisten voor indiening.

5.4 De rechtbank is van oordeel dat deze nationaalrechtelijke eisen voor het indienen van asielaanvragen in lijn zijn met de Procedurerichtlijn. Artikel 42, eerste lid van de Vw betreft een implementatie van artikel 31, derde lid, van de Procedurerichtlijn. Dat artikel regelt de behandelingsprocedure voor een verzoek om internationale bescherming, waarmee naar Nederlands recht onder andere een aanvraag om een asielvergunning voor bepaalde tijd wordt bedoeld. Het derde artikellid draagt de lidstaten van de Europese Unie op ervoor te zorgen dat de behandeling van een verzoek om internationale bescherming binnen zes maanden na indiening daarvan wordt afgerond, welke termijn onder bepaalde voorwaarden mag worden verlengd. Op grond van de Procedurerichtlijn begint de termijn voor afronding van een verzoek om internationale bescherming dus vanaf het moment van indiening. Uit artikel 6, tweede lid, van de Procedurerichtlijn volgt dat die richtlijn onderscheid maakt tussen het 'doen' ('make' in de Engelse taalversie) van een asielaanvraag, en het 'indienen' ('lodge' in de Engelse taalversie) van een dergelijke aanvraag. Het

'indienen' van de asielaanvraag mag op grond van artikel 6, derde lid, van de Procedurerichtlijn aan formele vereisten worden onderworpen, zoals indiening in persoon en op een aangewezen plaats. In artikel 6, vierde lid, van de Richtlijn is vervolgens bepaald dat sprake is van indiening, zodra de bevoegde autoriteiten een door de vreemdeling ingediend formulier of, indien voorgeschreven naar nationaal recht, een officieel rapport hebben ontvangen. Deze werkwijze komt overeen met de in rechtsoverweging 5.2 beschreven nationale regelgeving voor het indienen van asielaanvragen.

Wat is de status van de loopbrief?

6. Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat bij afgifte van de loopbrief nog geen sprake is van een ontvangen aanvraag als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van de Vw. Redengevend daarvoor is dat de loopbrief niet voldoet aan de wettelijke indieningsvereisten voor asielaanvragen. De rechtbank stelt namelijk vast dat de loopbrief niet volgens het model van het M35-H-formulier is opgemaakt. Op de loopbrief zijn enkel de door de vreemdeling zelf opgegeven personalia, de hoeveelheid bagage en een foto weergegeven. In de loopbrief wordt geen vergunning vermeld die wordt aangevraagd. Daarbij is dit document ook niet voorzien van een handtekening, maar is het een in zijn geheel door de IND opgesteld document. De rechtbank concludeert dat de loopbrief daarmee enkel fungeert als een bewijs dat de vreemdeling op het Aanmeldcentrum Ter Apel verschenen is.

[Afdelingsuitspraak 21 september 2023](#)

7. De recente uitspraak van de Afdeling, waarin geoordeeld is dat de claimtermijn voor Dublinclaimanten, gelet op artikel 20, tweede lid, van de Dublinverordening, aanvangt met afgifte van de loopbrief, doet aan het voorgaande geen afbreuk. Die termijn is de termijn waarbinnen een lidstaat waar een asielaanvraag is ingediend waarvoor een andere lidstaat verantwoordelijk is, die andere lidstaat kan verzoeken om de aanvrager over of terug te nemen. In deze zaak gaat het echter niet om de claimtermijn van de Dublinverordening, maar om de termijn waarbinnen op een asielaanvraag beslist moet worden. De rechtsregel die uit de uitspraak van de Afdeling voortvloeit heeft dan ook geen betekenis voor de asielaanvraag van eiser. Dit wordt bevestigd door het arrest *Mengesteab* van het Hof van Justitie.⁸ Het Hof heeft daarin overwogen dat artikel 20, tweede lid, van de Dublinverordening - ondanks veel overeenkomsten - verschilt van artikel 6, vierde lid, van de Procedurerichtlijn, welke laatste bepaling - zoals beschreven in rechtsoverweging 5.4 van deze uitspraak - van belang is voor het bepalen van het begin van de beslistermijn van een asielaanvraag. Volgens het Hof van Justitie dienen beide bepalingen geplaatst te worden binnen de context van twee verschillende procedures, die elk hun eigen eisen hebben en met name wat betreft de termijnen aan verschillende regelingen zijn onderworpen, zoals volgt uit artikel 31, derde lid, van de Procedurerichtlijn.

[Naar inhoudsopgave](#)

Medisch advies

JnB 2024, 200

MK ABRS, 22-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:741](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 64

MEDISCH ADVIES. Tussen partijen is niet in geschil dat de in Nigeria aanwezige behandeling van mindere kwaliteit is dan de behandeling die in Nederland kan worden gegeven. Dat is in de BMA-nota van 13 december 2021 ook uitdrukkelijk onder ogen gezien. Zoals de staatssecretaris echter terecht aanvoert, is het feit dat de aanwezige behandeling in Nigeria van mindere kwaliteit is dan de behandeling die de vreemdeling in Nederland kan krijgen, niet relevant; dat is immers niet de maatstaf. De maatstaf is of de in Nigeria beschikbare behandeling voldoende is om een medische noodsituatie te voorkomen. En dat is ook wat het BMA in het advies en de nota's heeft beoordeeld. Het BMA is bij die beoordeling kenbaar ingegaan op de brieven van de behandelaars en heeft geconcludeerd dat uit die brieven niet blijkt dat de CGT-behandeling in Nigeria onvoldoende is om een medische noodsituatie te voorkomen. In het licht daarvan heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat het BMA-advies en de BMA-nota's onzorgvuldig tot stand zijn gekomen op het punt van de voorgeschreven alternatieve behandeling in Nigeria.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2024, 201

HvJEU (Derde kamer), 29-02-2024, [ECLI:EU:C:2024:192](#)

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl tegen JF.

Richtlijn 2011/95/EU 5 lid 3

KWALIFICATIERICHTLIJN. Bekering. Artikel 5, lid 3, van richtlijn 2011/95/EU

[Kwalificatierichtlijn] moet aldus moet worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale regeling die de erkenning van de vluchtelingenstatus naar aanleiding van een volgend verzoek in de zin van artikel 2, onder q), van richtlijn 2013/32 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming, dat gegrond is op een risico van vervolging als gevolg van omstandigheden die de verzoeker zelf heeft veroorzaakt nadat hij het land van herkomst heeft verlaten, afhankelijk stelt van de voorwaarde dat die omstandigheden de uitdrukking en de voortzetting vormen van een overtuiging die de verzoeker reeds in dat land van herkomst aanhing.

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2024, 202

HvJEU (Vierde kamer), 29-02-2024, [ECLI:EU:C:2024:195](#)

X tegen Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening 604/2013 3 lid 2

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie 4

DUBLINVERORDENING. Deelbaarheid van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. Het feit dat de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming van een derdelander overgaat tot pushbacks en bewaring aan zijn grensposten van derdelanders die een dergelijk verzoek aan zijn grens wensen in te dienen, staat op zich niet in de weg aan de overdracht van die derdelander aan die lidstaat. De overdracht is evenwel uitgesloten indien er ernstige, op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat hij bij of na de overdracht een reëel risico zou lopen om aan dergelijke praktijken te worden onderworpen en hij door deze praktijken zou kunnen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële ontberingen.

1) Artikel 3, lid 2, tweede alinea, van verordening (EU) nr. 604/2013 [Dublinverordening] moet aldus worden uitgelegd dat het feit dat de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming van een derdelander overgaat tot pushbacks en bewaring aan zijn grensposten van derdelanders die een dergelijk verzoek aan zijn grens wensen in te dienen, op zich niet in de weg staat aan de overdracht van die derdelander aan die lidstaat. De overdracht van die derdelander aan die lidstaat is evenwel uitgesloten indien er ernstige, op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat hij bij of na de overdracht een reëel risico zou lopen om aan dergelijke praktijken te worden onderworpen en hij door deze praktijken – naargelang van de omstandigheden die moeten worden beoordeeld door de bevoegde autoriteiten en door de rechter bij wie eventueel beroep tegen het overdrachtsbesluit is ingesteld – zou kunnen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële ontberingen die zo ernstig is dat deze kan worden gelijkgesteld met een door artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie verboden onmenselijke of vernederende behandeling.

2) Verordening nr. 604/2013, gelezen in het licht van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, moet aldus worden uitgelegd dat

- de lidstaat die heeft verzocht om terugname van een persoon die om internationale bescherming verzoekt door de verantwoordelijke lidstaat en die deze verzoeker aan de verantwoordelijke lidstaat wil overdragen, vooraleer tot deze overdracht over te gaan rekening moet houden met alle informatie die deze verzoeker hem verstrekt, met name met betrekking tot het eventuele bestaan van een reëel risico om bij of na die overdracht te worden onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van dat artikel 4;
- de lidstaat die tot overdracht wil overgaan moet meewerken aan de vaststelling van de feiten en/of de realiteit ervan moet nagaan;
- deze lidstaat van die overdracht moet afzien wanneer er ernstige, op feiten berustende gronden zijn om aan te nemen dat er in geval van overdracht een reëel risico op dergelijke behandelingen bestaat;
- die lidstaat de verantwoordelijke lidstaat evenwel individuele garanties kan vragen en, indien deze garanties worden verstrekt en zij geloofwaardig en toereikend lijken om elk reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling uit te sluiten, tot overdracht mag overgaan.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2024, 203

MK ABRS, 23-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:777](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59a lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. VOORTVARENDHEID. De Afdeling gaat er niet onverkort van uit dat steeds binnen een vast aantal dagen een eerste handeling moet worden verricht voor de conclusie dat de staatssecretaris voldoende voortvarend heeft gewerkt aan een uitzetting of overdracht. Bij de beoordeling van voortvarendheid bestaat steeds ruimte voor het meewegen van de relevante feiten en omstandigheden van het geval. De relevante feiten en omstandigheden van voor de vreemdelingenrechtelijke bewaring hebben geen zelfstandige betekenis bij de beoordeling van het voortvarend handelen tijdens de bewaring maar dit betekent niet dat hiermee geen rekening hoeft te worden gehouden.

6. Zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, moet de staatssecretaris ook tijdens een bewaring op grond van artikel 59a, eerste lid, van de Vw 2000 steeds voortvarend handelen en mag het tijdsverloop van de overdrachtsprocedure in zijn geheel geen inbreuk vormen op de bij iedere overdracht te betrachten voortvarendheid.

6.1. Anders dan de rechtbank heeft verondersteld, gaat de Afdeling er niet onverkort van uit dat steeds binnen een vast aantal dagen een eerste handeling moet worden verricht voor de conclusie dat de staatssecretaris voldoende voortvarend heeft gewerkt aan een uitzetting of overdracht. [...] Bij de beoordeling of de staatssecretaris voldoende voortvarend heeft gehandeld, bestaat steeds ruimte voor het meewegen van de relevante feiten en omstandigheden van het geval.

6.2. Uit vaste rechtspraak van de Afdeling volgt dat feiten en omstandigheden van voor de vreemdelingenrechtelijke bewaring geen zelfstandige betekenis hebben bij de beoordeling van het voortvarend handelen tijdens de bewaring. [...]

6.3. Maar dat betekent niet dat de staatssecretaris geen rekening hoeft te houden met relevante feiten en omstandigheden van voor de bewaring. Het Unierecht verlangt namelijk dat lidstaten de overdrachtsprocedure zorgvuldig uitvoeren en de bewaring niet langer laten duren dan de termijn die voor deze procedure noodzakelijk is. Om zich hiervan te vergewissen, moet de rechter de betreffende situatie concreet toetsen en daarbij rekening houden met alle factoren die relevant zijn om te beoordelen of de duur van een bewaring gerechtvaardigd is. [...] Hier betekent dit concreet dat (1) de staatssecretaris tijdens de bewaring steeds voldoende voortvarend moet handelen gericht op de overdracht van een vreemdeling, (2) bij de beoordeling daarvan gekeken moet worden naar de daadwerkelijke handelingen gericht op de overdracht en het moment waarop die zijn verricht en (3) bij die beoordeling zowel relevante feiten en omstandigheden van voor als na de inbewaringstelling, in onderlinge samenhang bezien, relevant zijn. Daarbij kunnen relevante feiten en omstandigheden van voor de bewaring aanleiding zijn om van de staatssecretaris te verlangen dat hij tijdens de bewaring meer dan gebruikelijk voortvarend handelt gericht op de overdracht van een vreemdeling (zie bijvoorbeeld de onder 6.1 genoemde uitspraak van 6 juni 2019).

Wat betekent dit voor het voortvarend handelen in deze zaak?

7. Bij de beoordeling van de vraag of de rechtbank terecht tot haar oordeel onder 4 is gekomen, zijn drie aspecten van belang, die hierna onder (A), (B) en (C) afzonderlijk zijn uitgewerkt.

7.1. Daaraan voorafgaand eerst nog het volgende. De staatssecretaris klaagt terecht dat de rechtbank niet heeft onderkend dat in het geval van de vreemdeling er geen sprake is van een

geplande bewaring. Die kwalificatie is in zoverre van belang dat een geplande bewaring een bijzondere omstandigheid kan vormen waardoor de staatssecretaris tijdens de bewaring bepaalde handelingen ter voorbereiding van de uitzetting of overdracht van een vreemdeling sneller moet verrichten of achterwege moet laten dan de gebruikelijke voortvarendheid die hij in acht moet nemen. De Afdeling wijst ter vergelijking op de onder 6.1 genoemde uitspraken. Uit het proces-verbaal van aanhouding blijkt dat de vreemdeling op 21 juni 2021 om 14.34 uur op heterdaad strafrechtelijk is aangehouden als verdachte van een winkeldiefstal. Uit het proces-verbaal van voorgeleiding blijkt dat hij op diezelfde dag om 15.25 uur is voorgeleid aan de hulpofficier van justitie. Verder blijkt uit het proces-verbaal van ophouding en onderzoek dat hij de volgende dag, op 22 juni 2021 om 14.00 uur, vreemdelingenrechtelijk is overgenomen en opgehouden. De aanhouding op heterdaad van de vreemdeling in combinatie met het betrekkelijk korte tijdsverloop tussen die aanhouding en de vreemdelingenrechtelijke overname impliceert al dat de staatssecretaris onverwachts met de vreemdeling werd geconfronteerd en alleen al om die reden niet heeft kunnen of moeten anticiperen op de vreemdelingenrechtelijke bewaring.

(A) Verschillende (administratieve) handelingen en betrokken diensten

7.2. De Afdeling wijst erop dat de staatssecretaris tijdens een bewaring tot aan een feitelijke overdracht geconfronteerd wordt met verschillende handelingen en diensten die al dan niet onder zijn verantwoordelijkheid betrokken zijn bij de uitvoering van de Vw 2000. Bij die handelingen moet onder meer gedacht worden aan het onderzoek of van een claimakkoord gebruik kan worden gemaakt, het beoordelen van mogelijke medische aspecten, het beoordelen of escortes ingezet moeten worden tijdens een overdracht en daarnaast administratieve handelingen zoals het vervoer van een vreemdeling, het tijdig informeren van de verantwoordelijke lidstaat over een voorgenomen overdracht en het aanvragen van een Dublin laissez-passer. Bij de verschillende diensten moet worden gedacht aan de samenwerking tussen onder meer de Immigratie- en Naturalisatiedienst (Unit Dublin), de Dienst Terugkeer en Vertrek, de Dienst Vervoer en Ondersteuning en de Koninklijke Marechaussee die onderling de hiervoor genoemde handelingen op elkaar moeten afstemmen.

7.2.1. De Afdeling wijst op haar uitspraak van 8 april 2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BI1548](#), onder 2.1.2, waarin zij is ingegaan op een overzicht van de staatssecretaris met handelingen die de staatssecretaris in het algemeen verricht in de periode tussen de ontvangst van een claimakkoord en de feitelijke overdracht van een vreemdeling. De Afdeling acht die handelingen in het algemeen in bewaringszaken nog steeds relevant en herhaalt daarom haar eerdere oordeel dat, mede gelet op het algemeen belang van een ordelijke afwikkeling van een overdracht, met die handelingen een redelijk doel is gediend.

7.2.2. Een of meerdere van de onder 7.2 en 7.2.1 bedoelde handelingen en de tijd die daarmee gemoeid is, brengen met zich dat van de staatssecretaris niet standaardmatig verlangd kan worden dat hij bij elke bewaring al meteen op de eerste dagen een eerste daadwerkelijke handeling gericht op de overdracht verricht, zoals het voeren van een vertrekgesprek of het plannen van een vlucht. Ook in het geval dat er voorafgaand aan de bewaring al een overdrachtsbesluit of claimakkoord ligt, moet de staatssecretaris tijdens de bewaring namelijk nog nagaan of een vreemdeling daadwerkelijk op basis van dat overdrachtsbesluit en claimakkoord - mede gelet op de actuele en persoonlijke omstandigheden van een vreemdeling - kan worden overgedragen. De rechtbank heeft dat niet onderkend. Daarnaast is de staatssecretaris bij het effectueren van een overdrachtsbesluit en het uitvoering geven aan een claimakkoord mede afhankelijk van de eisen die een aangezochte lidstaat stelt. De situatie waarin de staatssecretaris voorafgaand aan de bewaring al bekend is met een overdrachtsbesluit of claimakkoord is daarom op zichzelf nog geen relevante omstandigheid

waardoor hij bepaalde handelingen gericht op de overdracht sneller moet verrichten of achterwege moet laten. Ook in zo'n situatie moet per geval en op basis van de relevante feiten en omstandigheden beoordeeld worden of de staatssecretaris voldoende voortvarend heeft gehandeld met als uiteindelijk doel om de bewaringsperiode zo kort mogelijk te laten duren.

(B) Daadwerkelijke handelingen gericht op overdracht

7.3. De staatssecretaris heeft in het geval van de vreemdeling niet pas op dag acht van de bewaring een eerste daadwerkelijke handeling verricht, maar hij heeft de dag ervoor een vertrekgesprek met de vreemdeling gehouden en het OM gevraagd of er bezwaar bestond tegen de overdracht van de vreemdeling. De staatssecretaris had misschien op onderdelen sneller kunnen handelen, maar dat betekent niet dat hij in dit geval onvoldoende voortvarend heeft gewerkt aan de overdracht van de vreemdeling.

7.3.1. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, had de staatssecretaris namelijk niet al voorafgaand aan de bewaring het OM hoeven vragen naar eventuele bezwaren tegen een overdracht. Hij hoeft dat pas te doen op het moment dat een uitzettingsdatum, of in dit geval een overdrachtsdatum, bekend is. [...]

7.3.2. Uit de stukken die op de zaak betrekking hebben, blijkt verder niet dat er relevante feiten en omstandigheden zijn waardoor de staatssecretaris vanaf de eerste dag van de bewaring tot aan de zevende dag van de bewaring onvoldoende voortvarend heeft gehandeld. De vreemdeling heeft ook geen relevante feiten en omstandigheden gesteld waaruit dat blijkt.

(C) Tijdsverloop in het geheel geen inbreuk op voortvarendheid

7.4. Ook het tijdsverloop in het geheel vormt geen inbreuk op de bij iedere overdracht te betrachten voortvarendheid, mede omdat het om een gecontroleerd vertrek gaat en de vreemdeling tijdens zijn vertrekgesprekken steeds heeft geweigerd om een voor de overdracht aan Duitsland noodzakelijke coronatest te ondergaan. Daarmee heeft hij twee geplande vluchten van 7 juli 2021 en 21 juli 2021 gefrustreerd.

Tussenconclusie over het voortvarend handelen

8. Gelet op wat hiervoor onder 7.2 tot en met 7.2.2 is overwogen, acht de Afdeling het redelijk dat de staatssecretaris enige tijd nodig heeft gehad om onderzoek en administratieve handelingen te verrichten. Om die reden en gelet op wat hiervoor onder 7.3 tot en met 7.4 is overwogen, heeft de rechtbank niet onderkend dat de staatssecretaris tijdens de bewaring voldoende voortvarend heeft gewerkt aan het realiseren van de overdracht van de vreemdeling en daarmee het beperken van de duur van de bewaring.

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB 2024, 204

MK ABRS, 22-02-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:759](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Besluit proceskosten bestuursrecht

PROCESKOSTEN. Berekening hoogte van de vergoeding van de proceskosten in beroep. De vreemdeling [...] betoogt terecht dat de rechtbank bij de berekening daarvan ten onrechte is uitgegaan van wegingsfactor "licht" (0,5). De behandeling van een zaak in de bezwaar- en beroepsprocedure behoort in beginsel tot de categorie gemiddeld, tenzij er duidelijke redenen zijn hiervan af te wijken. In dit geval was de bewaring ondertussen, toen de zitting plaatsvond, al opgeheven en was de onrechtmatigheid daarvan niet meer in geschil, waardoor de rechtbank zich bij de beoordeling van het beroep uiteindelijk heeft beperkt tot de vraag of aan de vreemdeling schadevergoeding moest worden toegekend. Maar het enkele feit dat in beroep geen beoordeling van het materiële geschil heeft plaatsgevonden is geen duidelijke reden om af te wijken van de categorie "gemiddeld", te meer nu de rechtbank heeft overwogen in de opheffing van de maatregel van bewaring aanleiding te zien de staatssecretaris te veroordelen in de proceskosten [...].

[Naar inhoudsopgave](#)